

Geluk

Ledevaartkerk Chaam, zondag 28 februari 2021, tweede zondag in de veertigdagentijd.

Ds. Sara Dondorp

Schriftlezing: Marcus 9: 2-10

Inleiding

Bij de eerste zondag van de veertigdagentijd hoort het verhaal over de verzoeken in de woestijn. Jezus gaat door diepe dalen van eenzaamheid. Bij de tweede zondag, vandaag, hoort het verhaal over de verheerlijking op de berg. Een verhaal waarin misschien wel een soort van geluismoment in woorden wordt gevat. Geluk is vandaag het thema. Misschien wel zoals het geluk dat we de afgelopen dagen beleefden, eerst met sneeuw en ijs en snel daarna met zon en lente.... De weg naar Pasen gaat door diepe dalen en over hoge bergen....

Schriftlezing: Marcus 9: 2-10

Overdenking

Gemeente van Jezus Christus,

Als klein kind maakte ik eens een kerkdienst op een berg mee. We waren met ons gezin op vakantie in Zuid Frankrijk, dicht bij Italië. Wat ik me herinner was een lange wandeling in stralend zonlicht, en vooral heel veel groene weiden. De viering was op een plek waar je met de auto niet kon komen, er waren alleen wandelaars, die tijdens de dienst in het gras gingen zitten. De dienst was tweetalig, in het Frans en het Italiaans. Mij maakte dat niet uit, ik kon het allebei niet verstaan. Van die kerkdienst kan ik me inmiddels niets meer herinneren. Maar de wandeling er naar toe heeft indruk gemaakt. Vooral een kleine gebeurtenis onderweg. We kwamen een klein groepje seminaristen tegen, die in een kringetje waren gaan staan om het Veni Creator te zingen. Kom, Schepper, Geest, daal tot ons neer... (Lied 360) Ze trokken zich niets aan van alle wandelaars om hen heen, maar gingen volledig op in hun lied voor de Eeuwige. Het was alsof ze boven in de bergen, onder de blote hemel een intenser contact met de Eeuwige leken te voelen dan beneden. Alsof Gods aanwezigheid boven in de Zuid Franse lucht bijna tastbaar was. Alsof ze daar, samen met de Eeuwige een geluismoment beleefden.

Om God te vinden, zoeken mensen de hoogte op. Dat zien we ook terug in Bijbelverhalen. Mozes ontving op de berg Sinaï de stenen tafelen van de wet. Elia ontmoette God op de berg Horeb, ook al was hij op dat moment ten einde raad. Mozes en Elia: beiden gingen ze een lange moeilijke weg voordat ze hun rol als profeet en leider op zich namen. Beiden gingen ze het volk Israël voor op een weg dwars door allerlei moeilijkheden, naar een nieuwe toekomst. Beiden hadden ze een bijzondere godservaring boven op een berg.

En nu lezen we over Jezus die met drie leerlingen een berg op gaat. Ook hij heeft een lange weg achter de rug en zeker nog een lange weg te gaan. Het lijkt even een pauzemoment tijdens een zware tocht. Een piekervaring, zouden wij misschien

zeggen. Het lijkt alsof het reisverhaal even stilgezet wordt. Er gebeurt iets wat niets met tijd en plaats te maken lijkt te hebben. Boven op die berg zien de drie leerlingen Jezus veranderen. Zo staat het er, maar is dat wel zo? Ze zien Jezus in een stralend witte gedaante. Alsof hij straalt van geluk, alsof hij straalt als een engel. Is dat een verandering, of zien ze hier Jezus' ware gestalte. Hier, boven op de berg, in helder licht en ijle berglucht zien ze Jezus volledig in zijn kracht staan. Helemaal zichzelf. Dat is wat je geluk zou kunnen noemen. In coachingland zou men misschien zeggen: hij valt hier helemaal samen met zijn rol in het leven. Zijn rol als leraar, als profeet, als brenger van heil. Er was immers al bij zijn doop een stem uit de hemel geweest die hem had toegesproken: Jij bent mijn geliefde zoon! Hier, boven op de berg, lijkt Jezus in contact te zijn met zijn ware zelf. En met zijn rol als mens naar Gods hart. Zoals ooit Mozes op de berg God ontmoette en later Elia. Zo zou je kunnen zeggen dat Jezus hier zijn profetenrol werkelijk krijgt. En in een soort mystieke ervaring wordt dat zichtbaar door de verschijning van Mozes en Elia. Vertegenwoordigers van Tora en Profeten. Hier op de berg staat Jezus in zijn kracht. De kracht die hij nodig heeft om de weg naar Golgotha te gaan. Dat is iets wat alleen maar van binnenuit voelbaar is. Voor omstanders is het nauwelijks te begrijpen.

Als iemand volledig in zijn kracht staat, zou je kunnen zeggen dat zo iemand straalt. Je zou het stralen van gelukzaligheid kunnen noemen, maar dat is geen oppervlakkige gelukzaligheid. Het is een ander soort geluk dan de vrolijkheid die mensen afgelopen week in de parken met elkaar beleefden. Geluksmomentjes misschien, maar wel ten koste van anderen, ten koste van de veiligheid van anderen en van besmettingsgevaar. Geluk ten koste van anderen zou eigenlijk geen geluk mogen heten. Hier gaat het over het geluk dat je voelt als je weet dat je het leven aan kunt. Dat je verbonden bent met heden, verleden en toekomst. Dat je iets kunt betekenen voor anderen. Zo is Jezus hier verbonden met de traditie, die in de gedaanten van Mozes en Elia zichtbaar lijkt te worden, en met wat zijn betekenis voor anderen zal zijn, én met de toekomst, het besef dat hij door de dood heen zal gaan.

De leerlingen begrijpen daar helemaal niets van. Niet omdat ze simpel zijn, maar omdat het nauwelijks te vatten is. Wat ze wel zien is het wonder van dat stralende geluk. En zoals dat gaat met momenten van geluk: die wil je vasthouden. Zoals zo vaak neemt Petrus het initiatief. Hij steekt zijn nek uit, en neemt de rol op zich van de mens die 't niet snapt. Hij vertegenwoordigt ons allemaal. Want het is niet te snappen. Voor niemand van ons. Petrus doorbreekt de band die Jezus hier met Mozes en Elia heeft. Hij heeft iets bedacht om het mystieke moment vast te houden. Voor elke van hen een eigen tent, waardoor hun band verbroken wordt. Wij mensen willen de dingen graag in hokjes stoppen. Mozes is de wet, de vijf eerste boeken. Elia de profeet, dat is wat anders. En Jezus, ja dat is nog weer heel wat anders. Maar zo is het niet! Wij willen daar onderscheid in maken, maar het is één geheel, één doorlopende dialoog, één voortdurende beweging gericht op het geluk van mensen.

Petrus is nog maar nauwelijks uitgesproken of het visioen is weg. Zo gaat dat. Zodra je een visioen vast wil pakken, is het verdwenen. Wel klinkt er een stem. Dezelfde stem die klonk bij Jezus' doop. Misschien wel dezelfde stem die tot Mozes en tot Elia geroepen had. Dit is mijn geliefde zoon, luister naar hem! Sluit je niet in je eigen

verlangens vast om dingen vast te pakken, om dingen in te delen en in hokjes te stoppen, maar blij luisteren naar de stem van de wet, de stem van de profeten en de stem van het evangelie: de stem van Gods geliefde zoon.

Onderweg naar beneden, terug naar het aardse geploeter van alledag, vertelt Jezus hen over zijn dood en opstanding. Dood en opstanding, dat is misschien nog wel onbevattelijker, nog meer ongrijpbaar dan die vreemde ervaring op de berg. Voor zover er iets van te begrijpen valt, is het volgens mij dit: dat voorbij de dood de dialoog doorgaat. Dat voorbij de dood Jezus' verhaal niet is afgelopen maar verder gaat. Het is een ongrijpbaar en onbevattelijk gegeven, maar misschien is het juist dat ongrijpbare dat ons in beweging kan zetten. Dat ruimte geeft voor geluk. Niet vast te pakken, niet in hokjes te zetten, niet te bevatten. Als het suizen van een zachte bries, als een leegte die gevuld wil worden, Als het horen van zingende seminaristen in de buitenlucht en als poëzie en muziek. Er komt iets in beweging, iets dat we niet vatten, maar het wijst ons naar boven, naar de toekomst, naar hoop, naar de mogelijkheid op te staan uit de moedeloosheid, naar de mogelijkheid licht te zien en een stem te horen.

Amen